

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 14 november 2023
Ons kenmerk 46/5.11/2023001550
Behandeld door domein Ruimte
Onderwerp: Motie Eerste Kamer 'Verantwoord invoeren' Omgevingswet
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij informeren wij u over de voorbereidingen m.b.t. de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

Motie Eerste Kamer 'Verantwoord invoeren'

Op 31 oktober 2023 heeft de Eerste Kamer de motie 'Verantwoord invoeren' aangenomen en geconcludeerd dat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het juridische stelsel van de Omgevingswet nog steeds te grote uitvoeringsproblemen kennen om per 1 januari 2024 verantwoord over te gaan tot invoering. Daarnaast verzoekt de Kamer het kabinet op de kortst mogelijke termijn in gesprek te gaan met decentrale overheden over deze uitspraak en een terugkoppeling te geven van deze gesprekken. De Eerste Kamer wil met name weten of, en hoe, er wordt voldaan aan de minimale eisen die decentrale overheden zelf hebben gesteld aan de invoeringsdatum van de Omgevingswet.

Mede op verzoek van de Eerste Kamer is er een speciale regeringscommissaris Omgevingswet aangesteld. Dit is de heer K. de Graaf geworden, hoogleraar bestuursrecht en duurzaamheid. Hij wordt verantwoordelijk voor het bewaken en borgen van de kwaliteit en eenheid van de Omgevingswet. Vanaf 1 januari 2024, de ingangsdatum van de wet, gaat de heer De Graaf aan de slag.

Inzet provincies: een gezamenlijke opgave

De provincies doen er op dit moment alles aan wat in hun vermogen ligt om zo goed mogelijk voorbereid te zijn op de inwerkingtreding per 1 januari en de dienstverlening en gebiedsontwikkeling zo ongehinderd door te laten gaan. Dat kunnen we echter niet alleen, gezien de onderlinge afhankelijkheden die zijn ingebouwd in het stelsel. Aan de positieve kant zien wij gelukkig dat alle bestuur-

lijke partners grote inspanningen leveren om samen te werken. Daartegenover staat dat, bij zo'n grote wetswijziging, het onvermijdelijk is dat de invoering niet foutloos zal verlopen en met beperkte 'issues' gepaard zal gaan. Vanwege deze issues is er 'special day-to-day'-bewaking, zodat eventuele issues snel opgepakt worden.

Inwerkingtreding en randvoorwaarden

In februari 2023 hebben de gezamenlijke provincies ingestemd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, onder het voorbehoud dat er voldaan wordt aan acht randvoorwaarden. Eén van deze voorwaarden was om vangnetten te creëren voor die onderdelen die nog niet helemaal gereed zijn op 1 januari. Wij zijn regelmatig met de minister in overleg over de randvoorwaarden. Wij zien dat er nog werk te doen is op een aantal randvoorwaarden, zoals de versterking van de landelijke serviceketen ('de brandweer' voor als acute hulp nodig is) en snelle stappen op de gebruiksvriendelijkheid direct na 1 januari, waarbij de ervaringen uit de eerste periode direct meegenomen worden.

Ontwikkelingen in Drenthe

Wij zijn in Drenthe, net als de andere provincies, zover als mogelijk voorbereid op de inwerkingtreding per 1 januari 2024. Voor de uitvoering van de Omgevingswet hebben wij in de regio het Omgevingsplatform Drenthe (OPD) opgericht en goede afspraken gemaakt over de samenwerking. Wij werken als overheden en directe ketenpartners al meer dan vijf jaar samen in het Platform. Er is periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg om vraagstukken te bespreken. Er zijn werkgroepen op allerlei thema's actief met elkaar aan de slag met de voorbereiding en uitvoering van de wet. Het is de intentie om dit na de inwerkingtreding te blijven doen. Eén van de voorbeelden is de informatiemarkt die onlangs in het provinciehuis is georganiseerd.

Concluderend zijn wij net als andere provincies van mening dat, alleen als wij daar gezamenlijk voor gaan staan en de grote opgave aanpakken die nog resteert, wij in staat zullen zijn de uiteindelijke ambitie van de Omgevingswet te realiseren. Doorontwikkeling is nodig en dat blijft nodig en wij blijven bij het Rijk aandringen op adequate invulling van de afgesproken randvoorwaarden. Tegelijk begint het pas zodra de nieuwe wet in werking treedt. Ervaring en urgentie zorgen dan voor meer kwaliteit van de werking van het stelsel. Opnieuw uitstel van de wet brengt een enorme juridische opgave met zich mee voor alle opgaven die zich voorbe-reiden op de nieuwe wetgeving en meer tijd voor inwerkingtreding zorgt niet voor meer kwaliteit. Als Drenthe bewaken wij de invoering dan ook, zowel bij de provincie zelf als bij onze ketenpartners, zoals gemeenten, waterschappen etc.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Motie Eerste Kamer 'Verantwoord invoeren'

Vergaderjaar 2023-2024

- 33 118** Omgevingsrecht
- 34 986** Aanvulling en wijziging van de Omgevingswet, intrekking van enkele wetten over de fysieke leefomgeving, wijziging van andere wetten en regeling van overgangsrecht voor de invoering van de Omgevingswet (Invoeringswet Omgevingswet)
- FR¹** **MOTIE VAN HET LID KLUIT C.S.**
Voorgesteld 31 oktober 2023

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het tot de kerntaken van de Eerste Kamer hoort om te toetsen op uitvoerbaarheid van wetgeving en de Eerste Kamer in de aanloop en sinds het debat over de Invoeringswet Omgevingswet regelmatig haar zorgen heeft geuit over de uitvoeringskwaliteit en de toegankelijkheid van het Digitaal Stelsel Omgevingswet voor zowel burgers als bedrijven;

overwegende dat belangrijke adviesorganen, zoals het Adviescollege ICT-toetsing en de Raad van State, hebben gewaarschuwd voor de gevolgen van invoering met onvoldragen systemen;

overwegende dat uitstel van de invoeringsdatum via een normaal KB zonder parlementaire betrokkenheid kan worden bereikt;

overwegende dat een onbekend deel van de gemeenten nog niet voldaan heeft aan minimale voorwaarden, zoals omzetting van alle relevante APV's naar de Omgevingswet, begrijpelijke toepasbare regels in het Omgevingsloket (DSO) of vastgesteld participatiebeleid;

overwegende dat een aanzienlijk deel van de decentrale overheden capaciteitsgebrek heeft waardoor er grote zorgen zijn over het behalen van de kortere maximale beslistermijnen onder de Omgevingswet;

constaterende dat de Eerste Kamer meerdere voorwaardelijke moties heeft aangenomen en toezeggingen heeft gekregen waaraan niet is voldaan² betreffende de minimale uitvoeringskwaliteit bij inwerkingtreding;

constaterende dat hierdoor grote risico's kunnen ontstaan voor de rechtsbescherming en rechtszekerheid van burgers en bedrijven in Nederland;

¹ De letters FR hebben alleen betrekking op 33 118.

² Voorwaarden zoals besproken tijdens het mondeling overleg op 24 oktober 2023. Zoals een vastgesteld participatiebeleid bij gemeenten (Motie-Nooren), voldoen aan wettelijke toegankelijkheidseisen voor websites (Motie-Janssen), binnen het DSO kunnen publiceren van een voorbereidingsbesluit (Motie-Moonen), het kunnen doorlopen van een projectbestuit binnen het DSO en een gebruiksvriendelijk DSO voor burgers en MKB.

concludeert en spreekt uit dat het DSO en het juridische stelsel van de Omgevingswet nog steeds te grote uitvoeringsproblemen kennen om per 1 januari 2024 verantwoord over te gaan tot invoering;

verzoekt het kabinet op de kortst mogelijke termijn:

- 1) Met de koepels van decentrale overheden in gesprek te gaan over deze uitspraak van de Eerste Kamer;
- 2) Binnen twee weken, middels een brief, terug te koppelen over de conclusies die kabinet en koepels hieraan verbinden en de Kamer te informeren over het vervolg;
- 3) En in deze brief gespecificeerd in te gaan of, en hoe, er wordt voldaan aan de minimale eisen die decentrale overheden zelf hebben gesteld aan de invoeringsdatum van de Omgevingswet,

en gaat over tot de orde van de dag.

Kluit

Van Langen-Visbeek

Janssen

Van der Goot

Nicolaï

Fiers

Kemperman

Van Rooijen

Nanninga